

Prædiken til påskedag 12. april 2020 i Viborg Domkirke og DR1

Tekst: Matt. 28, 1 – 8.

Salmer: Introitus: 218, 236, 241/ 249, 233, 234.

Dette hellige evangelium til påskedag skriver evangelisten
Mattæus:

Korsvar:

Efter sabbatten, da det gryede ad den første dag i ugen, kom Maria Magdalene og den anden Maria for at se til graven. Og se, der kom et kraftigt jordskælv. For Herrens engel steg ned fra himlen og trådte hen og væltede stenen fra og satte sig på den. Hans udseende var som lynild og hans klæder hvide som sne. De, der holdt vagt, skælvede af frygt for ham og blev som døde. Men englen sagde til kvinderne: »Frygt ikke! Jeg ved, at I søger efter Jesus, den korsfæstede. Han er ikke her; han er opstået, som han har sagt. Kom og se stedet, hvor han lå. Og skynd jer hen og sig til hans disciple, at han er opstået fra de døde. Og se, han går i forvejen for jer til Galilæa. Der skal I se ham. Nu har jeg sagt jer det.«

Og de skyndte sig bort fra graven med frygt og stor glæde og løb hen for at fortælle hans disciple det.

Amen.

Hvad vil du gøre, hvis du fik at vide, at verden vil gå under i morgen?

”Jeg vil gå ud i min have og plante et æbletræ!” – svarede Martin Luther.

Han ville plante håb, midt i det håbløse. Og det gjorde han så, gennem sin forkyndelse af Kristi nåde og barmhjertighed - og ved selv at vise omsorg, som da han og hans kone Catherina indrettede deres præstegård til et lazaret under pestens hærgen.

Hvad gør vi, når vi pludselig overrumles af en farlig og ubuden gæst, som i sit kølvand spreder sygdom og død, og som lukker vore samfund, splitter vore fællesskaber?

Ja, vi forsøger så godt som muligt at tage hånd om hinanden. Fra regering og folketing og alle samfundsinstitutioner arbejdes der på at standse smittekæderne og holde hånden under virksomheder, ansatte og institutioner. I sundhedssektoren knokler dagligdagens helte med at behandle, lindre og redde liv. Og fra foreninger og kirker hjælpes i det nære. Vi søger sammen på afstand. Vi synger med Phillip Faber og hinanden fra vinduer og altaner - sange og salmer, der i vores isolation alligevel betyder, at vi kan mærke nærhed og håb.

Og samtidig med det, så holder vi gudstjeneste - midt i en tid hvor kirkerne er lukkede.

Overalt pibler det frem med virtuelle gudstjenester, som små glimt af håb, der flyver rundt i cyberspace, og som vi kan hente ind på vore skærme

Og nu fejrer vi påskekudstjeneste - på afstand og dog sammen!

Vi kommer med al vor frygt og usikkerhed for at høre englen gentage, hvad hun sagde til kvinderne ved graven: ”frygt ikke!

Jeg ved, at I søger efter Jesus, den korsfæstede. Han er ikke her; han er opstået”.

En håbets forkyndelse, der sprænger en lille sprække ind i alt det usikre og dystre – og åbner en guddommelig fortælling, som vi fortælles ind i. En fortælling om livets og kærlighedens sejr over død og meningsløshed. En fortælling om Gud som den nærværende, håbets Gud, der følger os helt ind i dødens mørke.

Vores påsegudstjenester er i år godt nok rykket ud på andre platforme. Vi savner alle den fysiske nærhed og de kirkerum, der danner rammerne om vores livs store begivenheder. Vi savner rummet med højt til loftet, som for en stund løfter os ud af hverdagens bekymringer og jag, og hvis tykke mure rummer århundredes sorger og glæder - og dermed også nok kan rumme mig og mine bekymringer. Vi savner det rum, som skænker os konkrete synlige mødesteder mellem himmel og jord ved døbefont, nadverbord og alter.

Men trods dette savn rykker vi sammen i al vor adskilthed. Vi rykker sammen til gudstjeneste rundt i stuerne – hver for sig og dog af Helligånden forenet.

Vi lider et afsavn. Det er der mange andre, der gør i verden lige nu. Nogle lider afsavn, fordi de er forfulgte pga. deres tro, andre er fattige og udskudte eller fængslede. Og atter andre berøves livet og fællesskabet, fordi de er fanget ind af depression og andre psykiske lidelser.

I år har vi alle fået døden tæt ind på livet – og vi mærker på en ny måde, hvordan vi i den globale verden er overgivet til hinanden. Som når paven kalder til fælles bøn på en onsdag middag – og her samler millioner mennesker på tværs af lande og

konfessioner. Vi standser og lytter. Fordi vi har brug for at erfare fællesskabet, og at Gud tager hånd om os. Og mon ikke også, vi har fået ny lydhørhed for vore egne kirkeklokker, der dagligt kalder til bøn og barmhjertighedshandlinger.

Grundtvig taler om påskesorgen, der skal slukkes – den sorg vi alle kender til i erkendelsen af livets endelighed. Påskesorgen føles i år mere nærværende end nogensinde verden over.

Men mon ikke næsten alle, sammen med mig, også har oplevet et nyt fænomen i år – nemlig fænomenet ”påskelængsel”?

En påskelængsel, der presser sig på, nu hvor påsegudstjenesterne i kirken er aflyst og fællesskaberne splittede. Vi mærker, hvor meget vi har brug for en Guds virkelighed talt ind over vores liv. For der må da være andet at sige, end talen om sygdom og død, angsten for smitte til og fra vore nærmeste? Vi længes efter andre ord og andre budskaber.

Vi har brug for påskens grænsesprængende proklamation!

Kvinderne kom til graven med den erfaring, som vi alle lige nu deler. Erfaringen af at, den basale tryghed og fællesskabets beskyttende ramme er blevet taget fra os.

Disciplene havde forskanset sig inden døre. Jesus, der kaldte sig selv for Guds søn, og som havde givet kvinderne håb og fyldt deres liv med mening, var død. Betød det så også, at deres håb og livsmening var slået ihjel?

Ja, det store spørgsmål efter Langfredag, må for både kvinderne og for os i dag være: Betyder Jesu død og gravlæggelse, at døden nedbryder og tilintetgør både hans krop, og det håb, han forkyndte? Eller betyder korsdøden, at denne krops grænser

tværtimod vider sig ud. Så den endda kan indoptage og rumme døden?

Svaret lyder til os i dag, påskedag:

Gud oprejser den korsfæstede og tager ham med tilbage til livet igen. Han er dermed den samme på begge sider af døden. Det er ikke ham, der har taget skade af at dø. Men døden, der nu må finde sig i at være omsluttet af ham.

Den, der dør, dør fra nu af ind i Gud. Døden er ikke længere sin egen eller vores – den er Guds! En del af ham!

Den gamle påske – hos Israelitterne i Egypten - bestod i, at døden gik forbi. Forbi de huse, der havde fået malet blod på stolperne. Og dermed blev den udskudt.

Den nye påske – med den korsfæstede – består i, at døden hentes ind og tages med – af Gud selv. Dermed er der åbnet et rum midt i livet – et håbets rum – hvor vi kan *være* med alt det ufremkommelige, al angsten, al meningsløsheden, alle spørgsmålene – ja selv døden.

Det er på dette håb, at Luther fik modet til at plante sit æbletræ som svar til dommedagsprofetierne. En overskudshandling, som forvandler frygt til mod og undergang til tro og spirende glæde og næring. Det er på det samme håb, at vi som samfund i århundreder har hentet mod og styrke til at møde de daglige udfordringer.

Og det er netop på dette håb, at vi i dag holder påskegudstjeneste – adskilt pga. forsamlingsforbud, men dog

sammen i ånden. Og det er på samme opstandeshåb, at vi selv i en krisetid som denne døber vor børn, velsigner vore ægtefolk og holder nadver, som vi vil gøre det om lidt.

Det betyder ikke, at angst, meningsløshed eller død forsvinder. Men det betyder, at vi i påskens evangelium fortælles ind i Guds store fortælling, som kan rumme alt dette, fordi fortællingens håb ikke er et lalleglad eller verdensfjernt håb, men et håb, der har døden og opstandelsen som afsæt.

Opstandelsestro handler ikke om at stirre ind i den tomme grav. For som englen ved gravens dør siger det: ”Han er ikke her, han er opstået. Og han er gået i forvejen for jer til Galilæa – der skal I møde ham”!

Vi der lever efter opstandelsen, skal altså hverken lede efter vor Herre i graven eller i den fjerne himmel. Nej, han er gået i forvejen for os ind i den verden, vi lever i – i Galilæa, i København, Odense og Viborg, ja alle steder. Her møder vi den opstandne - i salmer, bønner og bibelens fortællinger, når Ånden giver ordene og stroferne vinger.

Og vi møder ham i påskeblomsten, der bryder den frosne jord, og hvis blomst minder Grundtvig om alterkalken, hvor Kristus giver sig til os. Og i forårmorgensolen, der bryder mørket, i smilet der smelter og varmer trods afstand, og i omsorgen for den syge, den fængslede, den sultne og fremmede og i den hjælpende hånd, der rejser mig, når jeg er faldet.

Jesu opstandelse sprænger rammerne for tid og rum. Fortid og fremtid bliver hentet ind i det nu, der er vores, og livet får evighedsperspektiv.

Måtte der gå opstandelse i vores liv med hinanden i dag og alle dage!

Glædelig Påske!

Lad os bede

Vi takker dig for påskens glæde. Tak at du er den, der kommer os i møde – præcis i det liv, der er vores. Bryd vores frygt, så vi vover at leve livet med hinanden efter din vilje. Så vi gavmildt deler ud af smil, gode ord og nye chancer. Ja, lad os tænke stort og handle stort – til gavn for os selv og for den klode vi er sat på.

Vi kommer til dig på denne påskemorgen med alt, hvad vi måtte bære på af byrdefuldt. Vi lægger vore døde og os selv i dine varme hænder. Mød os lyslevende – altid.

Vi ber for mennesker i nød. For de mange på flugt, de sultne og dem der er ramt af krig og forfølgelse. I dag ber vi særligt for de mange, som er ramt af den verdensomspændende epidemi og deres pårørende. Og vi beder for sundhedspersonale og læger, og dem, som skal træffe afgørende beslutninger.

Vi ber for din kirke og menighed her i Viborg Domsogn og ud over hele jorden.

Vær med alle, der er rejst ud for at forkynde og hjælpe.

Vi ber for Dronning Margrethe II, Kronprins Frederik og Kronprinsesse Mary, Prins Joachim og prinsesse Marie og hele det kongelige hus, for regering og folketing, for alle lokale politikere – ja for enhver af os, når vi har magt og myndighed.

Og hør os Gud, når vi nu i et øjeblik stilhed lægger det der ligger os hver især på sinde frem for dig.

Stilhed.

Vi takker dig Gud fordi du høre vores bøn!

Amen